Χοιροβάκχοι. Δομούζ-ντερε.

398

Ο Ζωναράς εν τη επιτομή αυτ8 (Τομ. δ΄. σ. 679) αναφέρει ότι Κωνσταντίνος ο Δούκας προς αποτίμησιν των διαβάντων τον Δούναβιν Ούζων « της μεν πόλεως (Κωνσταντινουπόλεως) εξεδήμησε περί δε Χοιροβάκχου εσκήνωσεν, ου πλείους ως λέγεται των εκατόν πεντήκοντα μεθ' εαυτού επαγόμενος, φροντίζων δε περί στρατεύματος συλλογής· εν τούτοις δ' ηγγέλη αυτώ η τ8 έθνους καταστροφή . . . »

Άννα δε η Κομνηνή εν τη Αλεξιάδι (Σελ. 1 [illegible] [illegible]) γράφει ο Αυτοκράτωρ [illegible] (Αλέξιος) ως απόμοιράν τινα οι των Σκυθών ηγεμόνες αποπεμψάμενοι κατά των Χοιροβάκχων εξέπεμψαν και προσδόκιμος η τούτων άφιξις ην . . . . παραχρήμα τους επί της φρουράς της πόλεως τεταγμένους ή οπόσοι νεόλεκτα αναλαμβάνεται ως πεντακοσίους τον αριθμόν . . . . Τηνικαύτα δε πάλιν καθίστησι την αυτ8 προς τους Σκύθας εξέλευσιν. Τοις δε εξ αίματος ή αγχιστείας προσήκουσιν . . . « εγώ μεν άπειμι την των Σκυθών κατά των Χοιροβάκχων οξείαν μεμαθηκώς κίνησιν . . . . .

. . . . ούτως μεν ουν παραχρήμα κατά των Χοιροβάκχων ήλαυνε και εισελθών κλείει τας πύλας

399

Δέκατον

τὰς δὲ λέξεις αὐτὸς ἀναλαμβάνεται. ἅμα τῇ εἰσόδῳ ἅπαντας σ. 2
τῶν θεραπόντων περὶ τὰ προάστεια καθίζησαι τοῦ τείχους
παραγγείλας μὴ ἀναπεπτωκέναι, ἀλλ' ἐπαγρυπνοῦντας πε-
ριαθρεῖν τὰ τείχη μήπου τις ἀνελθὼν καὶ προσκύψας ὁ-
μιλήσειε τοῖς Σκύθαις. ἀνίσχοντος δὲ τοῦ ἡλίου καὶ οἱ ἐλ-
πιζόμενοι τῶν Σκυθῶν καταλαβόντες κατὰ τὸν συγκεκλει-
σμένα τῷ τείχει τῶν Χοιροβάκχων αὐχένα ἔστησαν.
ἐξ ὧν τηνικαῦτα ἀποκριθέντες ὡσεὶ ἓξ χιλιάδες εἰς προ-
νομὴν διεσκεδάσθησαν ἐνταυθῆς μέχρις αὐτοῦ Δεκάτου
ὡσεὶ δέκα σταδίους τῶν τειχῶν ἀπέχοντος τῆς βασιλί-
δος τῶν πόλεων ἐκ τοῦ σημαίνειν καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἐπιθέ-
μενο. οἱ δὲ λοιποὶ αὐτοῦ που διαπεμενήκεσαν. ὁ δὲ βασι-
λεὺς ἀνελθὼν διὰ τοῦ τείχους εἰς τὰς ἐπάλξεις περιεσκόπει
τὰς πεδιάδας καὶ τοὺς βουνούς . . . . .

. . . . παραχρῆμα γοῦν διὰ τῆς ἀποκεκλει- σ. 3
κυίας ὡς πρὸς τὸν λιμένα πύλης ὁπλισάμενος ἔξεισι.
ἡ παραδραμὼν τὰ τείχη καὶ μικρὸν παρεγκλίνας
ἐξ ὀπισθίων τοῦ αὐχένος ἄνεισιν . . . . .
. . . . ταῦτα τοίνυν ἤδη οἰκονομή-
σας εὐφνος . . . . κάθεισιν ὡς πρὸς τὸν ἀγχοῦ
Χοιροβάκχων ῥέοντα ποταμὸν. . . . .
η φ. τόμ. ΙΘ΄ σ. 175 κ. τῇ δὲ μετ' αὐτὴν τῆς πρὸς θεσσα-

Χοιρόβακχοι. Δουσζδερέ.

λονίκην ήλαυνε. καταλαβών δε τους Χοιροβάκχους ἐ-
παρχον Ἰωάννην τον Τσιρανίτην προὐβάλετο...»
η δ' σελ. 178 «... ο βασιλεύς διαγνούς τον καθ' αυτού
μελετώμενον φόνον την μεν μητέρα του Ααρών προ-
σέταξε τοις τα των κοινών διοικούσιν εν τη πόλει περι-
ορισθήναι εν Χοιροβάκχοις. . . . τον δε Θεόδωρον
τον αυτάδελφον αυτού εν Αγχίαλον. .»

Δεν γνωρίζω εάν και άλλοι Βυζαντινοί συγγραφείς α-
ναφέρωσι τι περί Χοιροβάκχων· εάν οι Βυζαντινο-
λόγοι ώρισαν πού έκειτο· επί των άνωθι σημειω-
μένων τούτο νομίζω ότι δυνάμεθα να συμπεράνωμεν·
Α. ότι οι Χοιρόβακχοι δεν ήσαν μακράν της Κωνσταν-
τινουπόλεως διότι «οπλίσας ... της νυκτός κατά το
περίορθρον έξεισι ... η Βαρακάλια και εύρηνος μεν
τον παραχρήμα κατευθύ Χοιροβάκχων ήλαυνε και φθά-
σας κλείει τας πύλας..» Β' ότι ήτο φρούριον έχον τεί-
χος επάλξεις και πύλας. Γ' ότι υπήρχεν η υπήρ-
ξε τόπος εξορίας ως της του μητρός Ααρών και Δ' ότι έκει-
το παρά ποταμόν «προς τον των Χοιροβάκχων
ρέοντα ποταμόν.» μη υπαρχόντων ήδη χωρίων φερόντων
το όνομα τούτο η παραπλήσιον πέριξ της Κωνσταντινου-
πόλεως· νομίζω ότι δυνάμεθα να ορίσωμεν ότι τούτο έ-
κειτο εκεί όπου νυν υπάρχει το χωρίον Δουσουζ-νδερέ

401

απέχων τότε εις τέσσαρας ώρας της πρωτευούσης η κεί-
μενον βορειοδυτικώς αυτής και το ομώνυμον ποτάμιον
Δομουζ-δερέ σημαίνοντος ως οι ειδότες την Τουρκικήν
γνωρίζουσι κ ποταμός χοίρου.. η φαίνεται ότι οι Τούρ-
κοι κατά την άλωσιν των μεταφράσαντες μόνον το
πρώτον μέρος του ονόματος χοίρος προσέθεσαν ιδια-
τικώτερον το όνομα ποταμός ντέρες. όπως παρόμοια-
ται.

Ήδη μένει να εξετάσωμεν πώς οι Βούλγαροι ους αναφέρει
ο Ζωναράς και αναλόγως οι Σκύθαι ους οποίους μνημο-
νεύει η Κομνηνή Άννα δεν ηκολούθησαν τον δρόμον
όπως φαίνεται συνηθέστερον επακολουθούντες των εισερχο-
μένων κατά της Κωνσταντινουπόλεως βαρβάρων δια
Τυρολόης Ηρακλείας Σηλυβρίας Αθύρων. και
τον μεν λόγον δεν γνωρίζω, ίσως άλλοι έχουν ήδη εξη-
γήσει, αλλά το πράγμα φαίνεται ότι η εις αρχαιοτέ-
ρας εποχάς εγίνετο. εξ υπογραφής ευρεθείσης εν Καρα-
θεάκιοϊ χωρίον κείμενον ουχί μακράν της Μαλγάρης πα-
ράσσης ως η το χ. Δομουζντέρες μανθάνομεν ότι πέρ-
υσιν ενθ η ενθ σε χωρίον ευρισκόμενοι « πλήθος
των βαρβάρων ηττήθησαν υπό Αυτοκράτορος Βασιλεί-
ου ο Βουλγαροκτόνος ανώρθωσε: ώστε τον δρόμον τούτον

402

κ' άλλοτε ίσως ως ευκολώτερον διανυόμενον πεζόθεν
οι εκτιθέμενοι κατά της πρωτευούσης.

Χάριν των αναγνωστών καταχωρώ ενταύθα την περί
ης άνωθι ο λόγος επιγραφήν ήδη ανήκουσαν εις την
συλλογήν μ.γ. διορθώνω μόνον τας υπαρχούσας ανορθο-
γραφίας.

« θαυμαστόν έργον ποιήσεν ο χρόνος
ου χρόνος μόνον ηλίθιας δε των βαρβάρων
αλλ' ο θαυμαστός κ τους βαρβάρους τρέμων
αύθις ανορθοί Βασίλειος δεσπότης
συν Κωνσταντίνω αυταδέλφω τω νέω
υπουργεί δε τω βασιλεί ο δούλος
ος αρχηγέτης τω χρόνω καθειστήκει
συν ζηλωτή Βραχάμη ταξιάρχω .. (1)

Προς τοις άλλοις δε ενισχύει την γνώμην ότι οι Χοιρόβακχοι
ήσαν το όπου νυν ο Δουζ-ντερέ. ότι οι Σκύθαι . . . . .
παραγενόμενοι κ μέχρις αυτό το έθω καλούμενον Βαθέος
ρύακος. (το νυν Μουσγιτζή δερέ) αμαχεί προήρχοντο εκ των
βερδοσυθιων της Κωνσταντινουπόλεως μερών."

Εξέτασιν δε κ αν υπάρχωσιν εν Δουζ-δερέ ίχνη αρχ. τειχών.

(1) Την επιγραφήν ταύτην εδημοσίευσεν α' ο κ. Κουρτίδης έφορος των Αρχαιοτήτων εν τη Θρακική επετηρίδι του 1897 σ. 291-93 κ β' ο κ. G. Seure εν τη Collection Stamoulis 1912 σ. 567-571.

Χοιροβάκχοι. Δομοστη-νθερι.

ο Ζωναράς εν τη επιτομή αυτού (Τομ. Γ. σ. 679) αναφέρει ότι Κωνσταντίνος ο Δούκας προς αποδίωξιν των επελθόντων των Ούννων [illegible] ότε [illegible] της πόλεως (Κωνσταντινουπόλεως) εξεδήμησε περί δε Χοιροβάκχους εσκήνωσεν, ου πλείους ως γέροντας των [illegible] συνήνεγκε μεθ' εαυτού επαγόμενος, φροντίζων δε περί πραγμάτων [illegible] εν [illegible] αυτού η [illegible] καταστροφή. . . .

Άννα δε η Κομνηνή εν τω [illegible] Αλεξιάδος (Σελ. 1 [illegible]) [illegible] γράφει Μεταθηνός ο αυτοκράτωρ (Αλέξιος) ως αθρόον τινά των Σκυθών [illegible] αποξάμενοι κατά των Χοιροβάκχων εξέστησαν και [illegible] η [illegible] . . . .

παραχρήμα τους επί της φρουράς της πόλεως [illegible] νους η [illegible] αναλαμβάνεται ως πεντακοσίους τον αριθμόν . . . . [illegible] δε σί-λων [illegible] των αυτού προς τους Σκύθας εξέλευσαν. [illegible] εξ αίματος η [illegible] προσήκουσι . . .

[illegible] μεν [illegible] των των Σκυθών κατά των Χοιροβάκχων [illegible] μεμαθηκώς [illegible] . . . .

. . . . [illegible] μεν εν παραχρήμα κατέλαβε Χοιροβάκχων [illegible] και [illegible] της [illegible]

περίοδ. 1081-2 κλ Χοιροβάκχοι. Νικομήδειαι. β΄

Δέκατον

τὰς δὲ πύλας αὐτὸς ἀναλαμβάνεσθαι. ἅμα τῷ εἶναι ἅπαντας σ. 2
τῶν θεραπόντων περὶ τὰ κρήδεμνα καθίζησι τοῦ τείχους
παραγγείλας μὴ ἀνεπιστομίζειν, ἀλλ᾽ ἐπαγρυπνοῦντας πε-
ριαθρεῖν τὰ τείχη μήπου τις ἀνελθὼν καὶ κρούσας ὁ-
μιλήσειε τοῖς Σκύθαις. ἀνίσχοντος δὲ τοῦ ἡλίου καὶ οἱ ἐλ-
πιζόμενοι τῶν Σκυθῶν καταλαβόντες καθὰ τὸν συγκεκλη-
λημένα τῷ τείχει τῶν Χοιροβάκχων αὐχένα ἔστησαν.
ἐξ ὧν τηνικαῦτα ἀποκριθέντες ὡς ιβ΄ χιλιάδες εὐ προ-
νομὴν ἐπεσκεδάσθησαν ἐνθαδὲ μέχρις αὐτοῦ Δεκάτου
ὥσπερ δέκα σταδίοις τῶν τειχῶν ἀπέχοντες ἀθρη-
δὲς τῶν ὅπλων· ἐξ δὲ ὅπλα καὶ τὴν ἀπονοίαν ἐκθή-
σαῦτο. οἱ δὲ λοιποὶ αὐτοῦ που διαμεμενήκεσαν. ὁ δὲ βασι-
λεὺς ἀνελθὼν διὰ τοῦ τείχους εἰς τὰς ἐπάλξεις περιεσκό-
πει τὰς πεδιάδας καὶ τοὺς βουνούς . . . . .
. . . . παραυτίκα γοῦν διὰ τῆς ἀποκινδυνευ- σ.3
κυΐας ὡς πρὸς τὴν λίμνην πύλης ἀφορισάμενος ἐξεισι.
ἡ παραδραμὼν τὰ τείχη καὶ μικρὸν παρεγκλίνας
ἐξ ὀπισθίων τοῦ αὐχένος ἄνεισιν. . . . . .
. . . . ταῦτα τεῖναν ἔθος οἰκονομεῖ-
σας ἐκεῖνος . . . . κάθεισιν ὡς πρὸς τὸν αὐχ.
Χοιροβάκχων ῥέοντα ποταμὸν. . . . . . .
ηθ΄ Κεφ. 15. σ. 125 α τῇ δὲ μετ᾽ αὐτὴν τῆς ὥρας θεσσα-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Χοιρόβακχοι. Δουσουσδερε. ς̇

γονίων ήσαν... κατέλαβεν δε τους Χοιροβάκχους ε-
παρχον Ιωάννην τον Γουρανίδην προσβάλεσθαι...»
η ς' σελ. 178 «...ο βασιλεύς [illegible] τον καθ' αυτόν
μελετώμενον φόνον [illegible] Λαρων προ-
σέταξε τους τα των [illegible] εν τη πόλει περι-
ορισθήναι ή Χοιροβάκχους. ... τον δε Θεόδωρον
τον αυτάδελφον αυτού ή Αρχίγον...»

Δεν γνωρίζω εάν η άλλοι Βυζαντινοί συγγραφείς α-
ναφέρωσι τι περί Χοιροβάκχων [illegible] οι Βυζαντινο-
λόγοι ώρισαν που κείται. [illegible] σημειώσεων.
[illegible] δυνάμεθα να συμπεράνωμεν
ότι οι Χοιρόβακχοι δεν ήσαν μακράν της Κωνσταν-
τινουπόλεως διότι ο [illegible] της [illegible] κατά το
περίορθρον [illegible] ... η [illegible]
το [illegible] Χοιροβάκχων [illegible]
[illegible] κτλ. ...» [illegible]
[illegible] υπήρχεν ή υπήρ-
[illegible]
το παρά [illegible] Χοιροβάκχων
[illegible]» μη υπάρχοντος ήδη χωρίου φέροντος
το όνομα τούτο ή [illegible] της Κωνσταντινου-
πόλεως. νομίζω ότι δυνάμεθα να ορίσωμεν ότι τούτο έ-
κειτο εκεί όπου νυν υπάρχει το χωρίον Δουσουσ-νδερε

σείχων 3ρες εως τέσσαρας ώρας της πρωτευούσης η ισ-
μένον [illegible] αυτάς και το ομωνύμως [illegible]
Δομουξ έξω σπηλαίων αυτάς ως οι [illegible] των Γερμανών
γνωρίζουσι κ [illegible] χοίρου... η φαίνεται ότι οι [illegible]
και κατά την άφιξιν των [illegible] μόνον το
[illegible] μέρος το ονόματος χοίρος προσέθεσαν [illegible]
[illegible] το όνομα [illegible] ιθερες. όσι παράκει-
ται.

Ήδη μένει να εξετάσωμεν [illegible] τις αναφέρει
ο [illegible]
νικής η [illegible] δεν [illegible] τον [illegible]
όσο φαίνεται συνηθέστερον [illegible] των [illegible]
μένων κατά της [illegible] δια
[illegible] Αθηνών. και
τον μεν λόγον δεν γνωρίζω, ίσως άλλοι έχουν ήδη εξη-
γήσει, αλλά το πράγμα φαίνεται ότι η [illegible] αρχαιοτέ-
ρας εποχής εγένετο. [illegible]
[illegible] χωρίς [illegible] της Μαύρης θα-
λάσσης ως η [illegible] Δομουξ-ιθερες μανθάνομεν ότι [illegible]
[illegible] ευρισκόμενοι [illegible]
των [illegible]
[illegible] ανώρθωσε: [illegible] τον [illegible]

Χοιρόβακχοι. Δοσπατ-ντερέ[ς] Ε.

η άλλη ίσως ως ευκολώτερον διανοούμενον πιστεύθον
οι τοποθετούμενοι κατά της οριοθετούσης
Χάριν του αναγνώστου καταχωρώ ενταύθα την περί
ης ανωτέρω ο λόγος επιγραφήν ήδη ανήκουσαν εις την
συλλογήν μου διορθώσας μόνον τας υπαρχούσας ανορθο-
γραφίας.

« θαυμαστόν έργον ανεγείρας [illegible]ροντος
ου χρόνος μόνον [illegible] βαρβάρων
[illegible] θαυμαστός [illegible] χρόνους
αυτούς ανορθοί βασι[illegible]
συν Κωνσταντίνω αυθα[illegible] νέω
υπουργεί δε τω βασιλεί ο Σογουλ
ος αρχηγέτης τω χρόνω καθειστήκει
συν Εγκοσίω Βραχάκη ταξιάρχω .. (1)
Προς τούτοις δε ενισχύει την γνώμην ότι οι Χοιρόβακχοι
ήσαν ό,τι νυν ο Δοσπατ-ντερές, ότι οι Σκύθαι.....
παραγενόμενοι η μέχρις αυτού του έθνου καταλύοντες Βάθεες
φύλακας. (του νυν Μουγκίτς ντερέ) διαδέχοντο εκ των
βορδοσύθιων της Κωνσταντινουπόλεως χωρίων.
εξελαύνεται δε η αν της Δοσπατ-ντερέ υπάρχουσι ίχνη αρχαίων τειχών.

(1) Την επιγραφήν ταύτην εδημοσίευσεν ο κ. Κυριακίδης έφορος των Αρχαιοτήτων
εν τη Θρακική επετηρίδι του 1897 σελ. 291-93, δε ο κ. G. Seure εν τη Collection Stamoulis
του 1912 σ. 567-571.